

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felelős szerkesztő:
MAGYAR BÁLINT.

Szerkesztőség: Rákóczi-ucca 3. sz. Kiadóhivatal: Teleky-ucca 5 sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz szállítva, vidékre postán küldve:
Égész évre 36 K | Negyedévre 9 K
Félévre 18 K | Egyes szám 80 f.
Külföldi előfizetéseknél a postabér megtérítését kérjük

Hirdetések díjazabab szorint, — Nyilttér sorenkint.

A nyilttteri és hirdetési díjak előre fizetendők.

TELEFON SZ: 37.

UJSÁG

Válasz a tüntető gyűlésen elhangzottakra.

II.

Egy héttel ezelőt már elmondottam egyet-mást válaszképpen a tüntető gyűlésen elhangzottakra. Nem kértem akkor, Proletár Elvtárs, hogy hallgass reám, csak arra kértelek, hogy gondolkozzál azon amit mondtam. Valjon gondolkotál-e? Azóta hét hosszú munkás nap telt el. Ennek a hét hosszú munkásnapnak izommentő órái alatt elfoglalt a mindennapi élet buja, baja és én nem csodálkozom, ha netalán azt feleled, hogy bizony nem igen. Hát tündöjünk csak el most egy kicsikét azokon, amiken te nem értél rá töprengeni!

Miként is van az, hogy a te vezéreid a te nevedben jönnek, mennek, követelőznek, fenyegetőznek és közben autóznak és titkolóznak egymás közt? És valjon miért autóznak és miért titkolóznak?

Elvtárs! A te vezéred hasonlít egy igen ügyes kézműveshez, aki előveszi — mondjuk — a vasat azután előkeresi a kalapácsot s miután a vasat felmelegítette, kezdi a kalapácsal ütni. Ő már jó előre tudja, hogy mit akar csinálni abból a vasból. Biztosan egy patkót, lakatot, vagy pedig egy szegyet. A kézműves tudja, hogy mit akar, de tudja-e a kalapács? Ugy-e a kalapács nem tudja, de mégis veri a vasat, mert a kézműves keze úgy akarja. És a kézműves úgy akarja azért, mert neki abból a vasból, amit a kalapács megkalapál, haszna lesz. De lesz-e belőle haszna a — kalapácsnak? Ugy-e, hogy nem lesz és mégis veri, mert a gazda keze úgy akarja. A kalapács veri, püföli, nyújtja, formálja a vasdarabot anélkül, hogy csak sejtene is, mit csinál? Nem úgy azonban a kézműves az jóelőre kiszámította, hogy a kalapács segítségével mit fog csinálni a vasból, sőt azt is, hogy amit csinál, azt hol és mikor fogja szépen pénzébe tenni. De jut-e a pénzből a kalapácsnak? Ugy-e, hogy nem jut. A kalapács visszakerül ismét a helyére és legfeljebb megkopott egy kicsit. Senkinek többé semmi gondja rá.

Hát, Elvtárs, ez a példa nagyon is rápaszol a te vezetőségre. Ugy-e, anélkül, hogy te tudtál volna róla valmit, a te vezetőség egyik embere felment Prágába és ott — ki tudja, mit csinált, mit nem — de hogy a fenti példa szerint beszéljünk, mondjuk, hogy — munkát vállalt. Hazajött és elővette a kalapácsot — vagyis téged, Elvtárs! Na, kalapács, tüssed! Üssed például azt, hogy: „Nem kell Zsatkovics! Le vele! Pusztuljon Zsatkovics!” És te, Proletár Elvtárs, ezt szépen és kifogástalanul végig csináltad, úgy ahogy a pártfegyelem előírja. Utított a vasat, Elvtárs, de hát tudod-e, hogy miért ütötted? Ugy-e, hogy nem? Tudod te, hogy mi lesz abból, amit te ütöl? Ugy-e, hogy te sem tudod, mint ahogy a kalapács nem tudja? És lesz neked abból valami hasznod? Ugy-e, hogy nem lesz, mint ahogy a kalapácsnak nincsen, legfeljebb elkopik az éle. De hidd meg, lesz egy kis hasznoskájja a mesterednek, a vezetődnek. Jut neked a konczból? Ugy-e, hogy nem. De jut egy néhány zsidó legénynek, a vezetőségnek!

Te proletár Elvtárs keresztény (keresztény) ember vagy. Hogy szociáldemokrata vagy, az a te belső ügyed. Ahhoz én most nem szólok hozzá. De ha már az vagy, legalább ne légy kalapács! Ne légy eszköz egy-két zsidó kezében! Ne ámitson el, hogy ezek a zsidók maguk mellé vettek egy-két keresztényt is. Ilyen szerencsétlen Judások mindig voltak és mindig is lesznek.

Ezért nyultam én ismét a tollhoz, hogy lezsdádj irjak, ezért beszélék én hozzád! én a hozzád, lecsárolt, leköpött és megrágalmazott Határszéli Ujság.

Ezért, mert nem nézhetem, hogy ahol neked is elég eszed és tehetséged van, a zsidók esze és romlott gondolkodása után menj. Légy Proletár Elvtárs olyan okos, amilyen erős vagy és akkor a zsidó szociáldemokráciát fel fogja váltani a te öntudatos és józan szociálizmusod. Légy te a mester és legyen a zsidó a kalapács, hiszen utóvégre is te vagy a többség, az erő, ő pedig a kisebb. Próbáld csak meg, Elvtárs, hogy fog esni neki?

*

Ezért az írásért megint alaposan le fognak engem szidni a te zsidáid, Elvtárs. Te is fogsz szidni engem, nem azért, mintha igazán volna okod haragudni rám, hanem azért, mert terror alatt álls s ők úgy parancsolják.

Elvtárs, ne haragudj rám, de ha már olyan őszintén beszélék, ráterek megégyeszer a beszédemben arra a Zsatkovicsra is, akit a zsidó vezérek még nálamnál is jobban szidnak és szidatnak általd. Hát ne gondold, hogy én mellette beszélék.

Nem dicsé-

rem biz' én Zsatkovicsot sem, mert nem tudom, ő jobb akar-e lenni. De most még nem is szidhatom. Proletár elvtárs, a zsidók azt mondják neked már előre, hogy szidni kell. Ugy látszik, ők felvállalták a munkát és veled, a kalapácsal végeztetik. Hát felélem teheted azt is, ha jobban esik, de nézd csak, nem volna jó előbb megkérdezni a zsidóktól, hogy mi hasznod lesz abból, mit kapsz a munkáért? Vagy nem volna-e ennél is okosabb, ha megvárnád ezt a Zsatkovicsot, amíg belül a kormányzó székbe, háta: ő nem hozhat még szolgát is idegenből, sőt hátha még visszaadja iskoláinkat is, hátha visszaadja elcsapott hivatalnokainknak, embereinknek a sóvány kenyeret, nyugdíjasainknak a nyugdíjat, amely élni kevés, de meghalni sok, hátha megadja a munkásnak a munkás-jólétet, hátha... Ha nem: majd ráérünk szidni akkor is. Addig csak hadd csinálják meg a zsidó vezérek a felvállalt munkát — de maguk, kalapács nélkül. Nem ez volna az okosabb dolog, proletár Elvtárs?! Ezért is szidni fognak engem a te zsidó vezéreid? Hallottad, hogy a rabbinust valaha csak egy kicsit is megszidták volna, pedig hidd el, nem én csináltam a világbomlasztó nagy politikát!

A szabadkőműveségről.

Kaptuk a következő sorokat:

T. Szerkesztőség!

B. lapjuk mult száma egy kalap alá hozza az egész világ szabadkőművességét, pedig elvileg oly messze állanak egymástól mint Makó Jeruzsálemtől. A cikk író — úgy látszik — figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy az Angol és Amerikai szabadkőműveség már évek hosszú sora óta nem ösmerik el testvéreknek az Osztrák és magyar kőműveseket.

Az Angol és amerikai szabadkőművesek zászlójára tisztán a jótékonyosság, a felebaráti szeretet, az övezgyek és árvák segélyezése van írva, a páholyban más ügyet tárgyalni tilos. A felvételi íven egyben kérdés: Vajjon hisz-e Istenben? A nemmel felelőt nem veszik fel.

Szigorral itélék meg a cselekedeteket is. Egy bírósági tárgyalás alkalmával a szabadkőműves alperes, aki rossz fát tett a tűzre felebarátjával szemben, ugyancsak adta a jeleket a szintén szabadkőműves bírónak, de hiába, mert az, az előírt büntetés háromszorosát szabta ki a megokolást abban állapítván meg, hogy Testvért sokkal szigorubbant büntet, mint nem testvért,

mert szabadkőművesnek ilyet tenni nem szabad. (Volt-e ilyen ítélet az adott körülményekhez képest nálunk?)

A páholy ceremóniái majnem ugyanazok, mint más államokban, mert alapja mindegyiknek az angol volt, de lényegileg nagy a különbség. A szakadás ott keletkezett, hogy egyes Európai államok szabadkőművesei a szabadgondolkodást és a liberális politikát is bevitték a páholyokba, elvitathatatlan azonban, hogy jótékonyagokat is gyakoroltak. Az Angol és Amerikai szabadkőműves nem titkolja kivoltát, feltűnő helyen jelvényt visel (egy körzöt és vonalzó), csupán a jótékonyag gyakorlását nem üti nagy dabra.

A véletlenek kell tartanunk, hogy a béke-tárgyaláson annyit szabadkőműves volt, de egész bizottsággal feltételezhető, hogy nexus nem volt a fenforgó ügyben. Bizonyíték az, hogy a porosz-szabadkőműveseket elősmerik Testvéreknek és mégis mily borsos feltételeket szabtak reájuk! A Francia és Olasz ellenlábasa az Angol és Amerikai szabadkőművesnek s mégis mily egyetértésben operáltak, mert szabadkőművessegük ki lett kapcsolva kiséjtékkükből.

Egyszersmint feltételezhető-e, hogy az Angol király, a Walei herceg (a főmogu) Lloyd Georg, Wilson stb. államférfiak mind keresztény gyűlötlök volnának?

Egy Amerikai szabadkőműves.

Az „igazság érdekében” írott fenti sorokra megjegyzéseink a következők:

1. A cikkíróhoz hasonló jóhiszemű szabadkőműves az amerikai bírói karban is akadhatott, de a felhozott példában éppen a cikkíró bizonyítja be napnál világosabbban, hogy azért az amerikai szabadkőművesek is csak szabadkőművesek, akiknek bizonyos jelek vannak és e jeleket szokta használni a testvér a testvér előtt, amikor olyan valamit akar elérni, amit egyébként nem dukál neki. Az amerikai szabadkőműves páholyok miközben a laikusokkal szemben föltárják kitéltüket, ugyanakkor naiv és jóhiszemű tagjaikkal szemben titkolóznak és ez nagyobb bűn a francia-spanyol és magyar szabadkőművesek ellenkező természetű titkolózásánál is, mert ezzel tulajdonképpen mindenkit becsapnak.

2. Az amerikai páholyok vallásossága nem vallás, hanem deizmus. Ezt most bővebben nincs terünk kifejtetni, csak annyit jegyzünk meg, hogy az a legtöbb esetben babonaságban, spiritizmusban, titkoktas szertartásokban nyilvánul, ők eszerint nem az állati ösztönöket tartják ébren tagjaikban, mint a vallástalan páholyok, hanem látszólag a vallást is szolgálva idegenítik el tagjaikat az okos, józan, bölcs vallásos létől, különösen pedig a keresztény katolikusokat a keresztítől, a templomtól, a szentségektől, az egyháztól. Ez is nagyobb bűn, mint az európai szabadkőművesek nyílt Istentagadása, mert úgy mételeyeznek, hogy ördögi családágukat a naivak ne ismerjenek fel.

3. Németországot, bár ott is vannak szabadkőművesek, azért telet tönkre, mert ott csak egy juthattak teljes diadalra. Az ő céljuk minden olyan nemzetnek lezüllesztése, ahol akár a nemzeti, akár a faji, akár a vallási erzés miatt, akár mondjuk egy dinasztiahoz való erős ragaszkodás miatt nem érvényesülhetnek, vagyont, kincseket meg nem szerezhetnek. Nos hát azért csinálták ki, hogy a békeszerződés egyik pontja szerint el kellett kergetni a császárt, a másik szerint demokratikus államformát kellett Németországnak felvennie stb. stb. „Az agyafut és veszedelmes varázslékra” Keynes kimondotta a maga véleményét, de tisztelt amerikai páholytestvér nem olvasta Keynt és azt hiszi, csakugyan úgy van, ahogy Őn naivan gondolja.

4. A szabadkőműves jótékonyagot háromszor is emlegeti — a cikkíró Testvér! Téves a felfogása, hogyha azt gondolja, hogy az amerikai

szabadkőműves páholyok, de általában a páholyok magáért a jótékonyagát gyakorolják a jótékonykodást! Ez a jótékonyag olyan mint a XIX. század rablóé, akik az összerabolt homiból a köznépek mrcsákat dobát, amiért a köznép általában népdalokban dicsőítette meg őket. Ők egyszerűen elantulták a Róza Sándorék taktikáját, kiuzsorolták, kirabolták, bünevelő szövetkeztük által valamely ország népét s az összeharcsolt vagyonból, — vagy sokszor már az összeharcsolandóból, — amit a bűn szövetkezés révén biztosan vártak, gyakoroltak a hypokritikus „titkos” jótékonyagot, melynek a sajtójuk által hízlalt nép nagyszerűen bedűlt.

Hogy Amerikában jótékonyak a szabadkőművesek? Hát hogy ne volnának azok, amikor testvéreik más országokban mindenből kifosztották a föld népét s aki Amerikába kényszerül kivándorolni, az a testvérek büne miatt vándorol! Nos hát ott azt a „jóvátélt missiót” kapták a szabadkőművesek, hogy jótékonykodjanak, hogy adják vissza a kivándorlott koldusoknak az élet újabb lélegzétvételéhez az alkalmat, hadd legyen annak a szerencsétlennek új életkedve, új életereje, hadd tudjon újra dolgozni, mert csak így lehet majd valahol, valamely gyárban, valamely testvérnek ismét megnyugnia őket.

5. Wilson és Clemenceaux, Lloyd Georg, mégis csak együtt dolgoznak, hogyha Ön azt nem is vette észre, testvér! Az angol királyt pedig ne emlegesse. Az angol király báb és neki meg a szabadkőműves páholyba is be kell iratkoznia, hogyha az angol felsőpáholó úgy kívánja!

6. Az elmondottak alapján fentartjuk, kijelentjük, hogy „egyformák ók valamennyien”, bár egyik naivabb, másik gonoszabb. Továbbá fentartjuk azt a kijelentésünket, hogy Versaillesben, St. Germainban és San-Rómóban a páholytestvérek egyetemessége ritualis előírás szerint ölte meg Németországot, Ausztriát és Magyarországot.

Történelmi okmányok.

Alea iacta est: a magyar kormány tudatta a szövetséges és társult hatalmak legfőbb tanácsával, hogy az „ország sulyos helyzetének tudatában nem térhet ki a békeokmány aláírása elől.” A magyar kormányjegyzéket alább közöljük. E kormányjegyzék elküldése előtt egy nappal Apponyi Albert, a magyar békeidelegáció elnöke lemondott a békeidelegáció nevében a magyar kormánytól nyert megbízatásáról és erről értesítette a legfőbb tanács elnökét. Ezt a lemondó levelet mint az előbbi okmánynál is fontosabb monumentális történelmi emléket szintén leközöljük:

„Elnök Ur! A szövetséges hatalmak legfőbb tanácsa f. évi május hó 6-án közölte a magyar békeküldöttség felvételét a delegációknak Magyarországon békéfeltételei tárgyában tett észrevételeire, valamint a békeszerződés végleges megállapított szövegét, felszólítván egyszermind a küldöttséget, hogy tíz napon belül nyilatkozzék, felvan-e hatalmazva az a békeszerződést, úgy, amint most bemutatottot, aláírni.

A magyar békeküldöttség az alábbi okoknál fogva erre nem véli magát felhatalmazottnak:

Legyen szabad mindenekelőtt a küldöttség elnökének a főtanács 1920 január 16-án tartott ülésén a delegáció nevében tett szóbeli nyilatkozatából a következőket idéznünk: „Mélyen átérzem óriási felelősségem súlyát, midőn a bemutatott feltételekkel szemben Magyarország első szavát kell kimondanom. Mégsem habozom teljes őszinteséggel kijelenteni önöknek, hogy azok a békéfeltételek, melyeket nekünk felajánlani szívesek voltak, hacsak lényeges módosítások nem eszköztetnek rajtuk, hazámra néve elfogadhatatlanok.”

Már pedig a januári szöveggel szemben lényeges módosítások a végleges szövegben nincsenek.

De mi nem szorítokunk erre a negatív kijelentésre. Az említett beszéd folyamán a delegáció elnöke megjelölte a békeszerződés által felvetett területi kérdéseknél azt a megoldását, amely egy általunk közönséges hit alapon és a szövetséges hatalmak által hirdett elveken, mindenekelőtt a népek önrendelkezési joga elvének alapján nyugodott. Tehát nem Magyarország régi területeivel szemben fennálló történelmi jogából indultunk ki — nem mintlha ezt a jogot kétesnek tartanók, nem mintha nem tiltakoznánk lelkünk egész erejével minden olyan beállítás ellen, amely évezredek birtoklásunkat igazságtalansággal minősíti — mi az érdekelt népek jogaihoz kapcsolódunk, mikor számukra népszavazást követelünk.

Ezt az utat azért választottuk, mert ellentétek minden lehetőségét kerülni akartuk egy önmagában vitán felül álló és hatáskörében pártatlanul működő elvnek alapulvételével; mert azt is kijelentettük, hogy előre alávetjük magunkat az

érdekelt népek szabad akaratnyilvánításának, mely a kellő biztosítékkal ellátott népszavazás útján nyerne kifejezést. Ezzel egyszersem végérvényesen feleltünk a nemzetiségek elnyomása címén a magyar nemzet ellen szőtt örökös vádakra, azáltal, hogy bírálkák tettük ugyanazokat, akiket állítólag elnyomtunk; mi indívtányoztuk, mi követeltük, mi most is követeljük ezt a bíróságot, mely a legjobban tájékozott, a legilletékesebb és bizonyára a legszigorúbb. Ellenfeleink utasították azt vissza és ez által az egy tény által a kérdés eldöntöttnek látszik.

Fájdalmas meglepetésünkre a szövetséges hatalmak a mi esetünkben elzárkóztak annak az elvnek alkalmazásától, amelyet maguk hirdettek volt. De ez minket nem ment fel azon kötelezettség alól, hogy a magunk részéről ahhoz hívek maradjunk. Ez az elv megdöntésénél erősebbi erőt képvisel: mi azt meg nem tagadhatjuk, mert sok millió polgártársunk emberi jogairól, az emberi méltóság egy kérdéséről van szó. Mondják ugyan nekünk, hogy a kérdéses népek már megnyilatkoztak volna új állami összeköttetések mellett, melyekre a béke kötelezi őket, de ez könnyen megállapítható ténybeli tévedés. Soha ilyesmi nem történt! Nem hiszünk, hogy bárki is gondolja arra, hogy ilyen nyilatkozatot az érdekelt magyar és németajakúrók, tehát az összes érdekeltnek majdnem feléről feltételezzék. A más nemzetiségek körében folytak le gyűlések és tüntetések, még pedig ellenlétés irányuk: de sohasem voltak oly tüntetések, melyek képviselői jelleggel bírtak, sem pedig oly gyűlések, melyek fel lettek volna hatalmazva arra, hogy azokon bármely nép nevében beszéljenek. Az így Magyarországtól elszakított területek lakosságának tehát kényszerrel kellene elviselnie, melyet szentesíteni sem jogukban, sem hatalmukban nem áll.

Különbösen is bármilyen lojalitással fogunk is alkalmazkodni szerződéssel vállalt minden kötelezettségünkhöz, az az erkölcsi kötelék, mely ama népekhez köt minket, soha meg nem szakadhat; soha nem lehetünk közömböseks sorsuk iránt és ha, mint felő, a kisebbségek védelmére létesített szerintünk elégtelen minden megállapodás dacára is az üldözések, melyeket szenvedniök kell, tovább tartanak, mi szüntelenül fogunk a nemzetek szövetségéhez fordulni, panaszainkat és szenvedéseiket ott érvényesíteni azon napig, amelyn a dolog természetes fejlődése békés hatásaival győzedelmeskedni fog az erőszakon, mely rajtuk elkövetett.

Elismerjük, hogy gazdasági és pénzügyi természetű némi megjegyzésünk figyelembe vétetett.

Annak a területnek, amely a szerződés értelmében Magyarországot marad, gazdasági helyzete ezután is nem kevésbé kétségbeesítő.

Az ország természetes káraitarai sem az Adriai-, sem az Égei-, sem a Fekete-tenger irányában biztosítva nincsenek, megterhelve maradunk teljesíthetetlen pénzügyi követelésekkel, melyeknek némi könnyítését a jóvátételi bizottságok útján csak homályosan kilátásba helyezik, de nem biztosítják. Ebből a szempontból sem találhatunk alapot állapontunk megváltoztatására. A döntő tény azonban a Magyarországot feldaraboló területi intézkedések változatlan fentartása és a népek önrendelkezési joga érdekében kért népszavazás visszautasítása, melyet az érdekelt népek számára kértünk.

Ezzel számunkra meg van jelölve a követendő út. Nem is szólva a Magyarországgal szemben bennrejlő igazságtalanságokról, ez a békeszerződés sérti azon népek kétségbevonhatatlan jogait, melyeket anélkül, hogy akaratukat nyilváníthattak volna, új államoknak ítéltek oda, tehát nyilvánvaló ellentétben áll azokkal a szabadsági elvvel, melyet a magyar békeküldöttség abban a hitben, hogy a szövetséges hatalmak egyetértésével találkozunk, alapul vett. Saját érdeme szerint elbíráva, ez a békeszerződés elfogadhatatlannak látszik; a békeküldöttség tehát, amelynek megbízása erre az elbíráásra szorítokunk, nem tarthatja magát felhatalmazottnak az aláírásra.

Tudjuk, hogy a szükséges elhatározásokra különböző természetű szempontok döntő befolyást gyakorolhatnak, tudjuk, hogy hidegvérrel és világos látással kell mérlegelnünk az általános helyzetet és annak a nyomásnak mértékét, mely ebből következik és mely ezen elhatározások szabadságára hathat. Nem zárkóunk el annak elismerésétől sem, hogy a szövetséges hatalmaknak hozzánk intézett kísérő levele utat látszik nyitni a szerződésben foglalt némi igazságtalanság (ez az ő kitételük) kiküszöbölésére. De ezek politikai szempontok, amelyek elbíráása nem tartozik a békeküldöttség illetékességi körébe; az a megbízott, hanem a megbízó van hivatva azok horderejének mérlegelésére és annak mérlegelésére, hogy mennyi sulyel esnek latba a végső elhatározások megállapításánál. Visszaadjuk tehát megbízatásunkat annak a kormánynak a

kezébe, melytől azt vettük és átadjuk nekik azokat az okmányokat, melyeket Ön szíves volt hozzánk eljuttatni. Ó van hivatva arra, hogy az ország érdeke szerint határozzon. Az ő kötelessége, hogy feleljen az Ön kérdésére, mely a béke aláírására vonatkozik.

Fogadja Elnök ur kiváló tisztelettel nyilváníását.

Budapest, 1920 május hó 17-én.

Gróf Apponyi Albert,
a magyar békeküldöttség elnöke.

A magyar kormányjegyzék a következő:

Elnök Ur! A magyar békeküldöttség, mint az május 17-én kelt leveléből kiténik, visszaadta meghatalmazását megbízójának.

A békeküldöttség erkölcsi lehetlenségnek véli, hogy aláírjon egy olyan szerződést, amelyet elfogadhatatlannak és teljesíthetetlennek jelentett ki s amelynek rendelkezéseit hiába igyekezett megváltoztatni. Véleménye szerint csak egy kivételes helyzet tereztette kényszer tehetné megokoltá a szerződés aláírását, azonban a békeküldöttség nem érzi magát illetékesnek annak elbíráására, vajjon ez a kényszer tényleg fennáll-e?

A magyar kormány teljesen osztja azokat a megokolt ellenvetéseket és bírálatokat, amelyeket a békeküldöttség állandóan hangoztatott, ugyszintén osztja azt az általános tiltakozást, amelyet a békeküldöttség mind a tárgyalások folyamán, mind pedig jelen lemondó levelében levelében kifejezésre juttatott.

Tiltakozik különösen a magyar kormány a népek szabad önrendelkezési jogának nyílt megsértése ellen, mert csak ez a jogelv alkalmas arra, hogy a bonyodalomnak és zavaroknak elejét vegye. S éppen erre a jogalapra helyezkedve mondott le a magyar kormány elvitathatatlan történelmi jogaihoz való ragaszkodásának hangoztatásáról.

Nem kéri el azonban a magyar békeküldöttség figyelmét a szövetséges és társult nagyhatalmak kísérő levelének azok a részei, amelyek, véleménye szerint, ha nem is tényleges biztosítékok, mégis határozott ígéreteknek látszanak arra, hogy a békeszerződés kikötései a közeljövőben enyhíthetnek fognak.

A szövetséges és társult hatalmak kijelentik a kísérő levelében, hogy a határvonalakat megváltoztatni nem lehetett. Ugyanakkor azonban felhatalmazták a határmegállapító bizottságokat, hogy előterjesztéseket tegyenek a szükségesnek mutakozó változások iránt, hogy kiküszöböltesenek a békeszerződésnek amaz igazságtalanságait, amelyeknek megszüntetése általános érdek. A kísérő levél szintén a határmegállapító bizottságok által teendő intézkedések teljes mértékben biztosítani fogják a határ mentén élő népességek érdekeit. Nem kételkedhetünk tehát abban, hogy a szövetséges és társult hatalmak öröködni fognak a fölött, hogy a jóvátételi bizottságok mindannyiszor, valahányszor valamely igazságtalanságnak jönnek tudomására, hívei meg fognak felelni feladatuknak és rajta lesznek, hogy a népszavazás tanácsa teljes befolyásának latbavételével igyekezzék megszüntetni minden igazságtalanságot és méltánytalanságot.

A szövetséges és társult hatalmak bizonyára nem vették volna föl a kísérő levelébe ezeket a határozott és világos kijelentéseket, ha nem lett volna komolyan szándékukban, hogy biztosítsák a rutének számára a választásoknak és nemzetgyűlések működésének teljes szabadságát.

Végül a kísérőlevél kilátásba helyezi Magyarországnak, a népszavazásba teljesen egyenlőjogú tagként való fölvetését, azzal a föltétellel, hogy híven teljesíti a békeszerződésben reá háruló kötelezetkeket. A szövetséges és társult hatalmak bizonyára teljesen tudatában vannak, mily súlyosak a Magyarországra rótt kötelezettségek. De ha Magyarország jóhiszeműségét nem is lehet kétségbe vonni, akkor, amikor a szerződés anyagi és erkölcsi követeléseit túlhaladják a lehetőség határait, a legjobb akarat is legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik.

A jelen óra sulyos volta, valamint a szövetséges és társult hatalmak kétségbevonhatatlan tekintélye egészen rendkívüli fontosságot ad azoknak az ígéreteknek, amelyek befoglatnak a Magyarországot a béke aláírására fölívó okmányban.

A határozott ígéretek összesége kifejezésre juttatja a közeledésnek azt a gondolatát, amelyet részünkről mi is érvényesíteni törekedünk. A magyar kormány meg van győződve arról, hogy a megértésnek e kibontakozóféiben levő szellemében fogják megoldani a békeszerződésből kifolyóan fölmerülő vitás kérdéseket és ugyanez a szellem fogja megszűntíni azokat az igazság-

talanságokat is, amelyek nincsenek kifejezetten megemlítve a kísérőlevélben, vagy amelyeket a kísérőlevél nem ismer el ilyenekül.

Ezen fölfevésben és az ország súlyos helyzetének teljes tudatában úgy véli a magyar kormány, hogy nem térhet ki a békeszerződés aláírására elől.

Ezzel az elhatározásával a magyar kormány azt is bizonyítja, hogy Magyarország Közép-európa politikai rendszerének értékes eleme, melynek belső megszilárdulása Európának egyetemes érdeke.

Van szerencsém értesíteni Elnök Urat, hogy mihelyt a magyar kormánynak tudomására jut a béke aláírásának időpontja, Magyarország haladéktalanul ki fogja küldeni a kellő felhatalmazással ellátott megbízottait, hogy aláírják a békeszerződést.

Fogadja Elnök Ur legmélyebb tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1920. május 18-án.

Teleky s. k.
külgügyminiszter,

Simonyi Semadam s. k.,
miniszterelnök.

A békét június 4-én fogják aláírni.

Videant consules.

(Válasz Pásztor Ferencnek.)

A „Határszéli Ujság” f. hó 16-áról keltezett 20. ik számában Pásztor Ferenc dobóruszka plébános ur „Keresztény-keresztényen egyesülés” című cikkében szövetségi a tárgykaposi ker. szóc. négyülsében (1920. máj. 9.) nyitott rövid felszólalást. Tapintatlanul minősíti azt. Olyannak, mely a gyűlésen megjelenteknek felemelő módon megnyilvánult lelki együttérzésébe dissonans hangokat vegyített. A következőkben válaszolok ugy neki, mint mindazoknak, akiknek felszólalásomról az övéhez hasonló véleményük van.

Nem volt helyesen megválaszva az idő és az alkalom? Az általam fejeztet kérdés „nem tartozott sem egy négyülsés keretébe, sem pedig egy politikai képviselői hatáskörébe?” Éppen ez az álláspon, amiben én a plébános urral sem cikkének megjelenése előtt nem osztotam, sem pedig annak megjelenése után nem osztok. Sohasem helyeseltém, hogy a politikai és vallási kérdéseket szigorú határártókkal választották el egymástól, hogy azokat két különböző tere-numhoz tartozóknak tartják. Szerintem a politikának és vallásnak egymástól való elkülönítése nyitott szabad érvényesítési utat a közvélemény megmérése, a politikai állapotokat eladóító demagógiának, mely most világszerte dívik, mely az emberiséget a világháborúnak szörnyűségei veszteségei és átkai közé sodorta, és amely azt a munkát, mit a békekonferencia a világbeke helyreállításának címe alatt folytat, egy újabb világháború felkísérésének okává teheti. Helyezkedik volna csak a győztes hatalmak a krisztusi élet- és jogfelhasználás állapotjára, bizony mondom, az emberiség testén látogató sebek gyógyulásának folyamata már előrehaladottabb állapotban lenne. Én a magam részéről éppen azért csatlakoztam szívvel-lelkel a ker. szóc. párt-hoz, mert az — már a neve által kifejezetten is — a vallás és politika közötti átsötételt sötét sötét áthidalta s politikai működését a proletariátus — (de nem a szocializmus vadhatjait által íztott lélekmérgezés) — sok tekintetben jogos panasza- nak orvoslását ker. vallásalkösi alapon ígérte keresztülvinni.

De hát igazán akarja-e ezt? Akarja-e nemcsak a politika és vallás közötti különbségeknek, de az egyes ker. felekezetek közötti feltélenységnek, gyűlölködésnek és érdekelteletnek a ker. szeretet, igazság és egyenlőség alapján való áthidalását? A párt-cím alatt nemcsak egy felekezet magánérdekeinek a védsé huzódik-e meg? Nem állítanak ezek, hanem csak kérdések, melyekre azonban a Pásztor Ferenc ur cikke megnyugtató választ adni nem tudott. Sőt, ha e cikk eszmemenetét akarván követni, attól félek, hogy következtetések gyanánt csak tagadó válaszokat tudnék levonni abból.

Mert mit néhezmenyez ő? Azt, hogy én a kath. ker. egyház legbensőbb ügyét — „leglényegesebb” elveit — tettem rövid felszólalásomban „nyílt piac” kritika tárgyává! Isten őrizzen, hogy én a vitát a hitelti kérdések feszegetésének terére igyekezzek átvinni, — bár meggyőződésem, hogy a ker. egyházak közlekedését, sőt összeforrását nagyon elősegítené, — ha dogmatikus felfogásaikat, az egyedül igaz fundamentum, a Jézus Krisztus evangéliuma alapján, kölcsönösen és közösen revízió alá vennék. Hisz’ revízió a róm. kath. ker. egyház hitelti felfogása többször átment már! A plébános ur nagyon téved, amikor azt mondja, hogy én a kath. ker. egyház- nak házas jogi intézkedéseit kritizáltam. Nem! Én csak az én prot. ker. lelkem szemlé-

nek és fájdalmának adtam hangot, meggyőződésem szerint éppen olyan joggal, mint ahogy valakinek joga van felajdulni, ha szívbe tört útnél! Csak arra a sebre mutattam rá, mely a prot. kereszténységnek fáj, melynek fájása a keresztényeknek nem egyes felekezeti vagy osztályérdekekért, de az általános igazságokért kívándó közös harcot lehetetlenül teszi! S „nyílt piac” azt ezért tettem, mert ezt a kérdést is odavalon tartom! Ha más egyéb, a mi szívünknek drága kérdések „nyílt piac” való tárgyalása a plébános urral együtt mindnyájunkra mély és lelkesítő hatást gyakorolt, miért sértezte őt csak éppen ez? A kereszténység világszerte s minden dolga a világszerte elé való. A közös ellenségek csak azzal szereznek örömet, ha az ilyen kérdések felvetése a háborúság tüzeit lobbantánál fel köztötnék, míg ha azt látnák, hogy ezáltal testvérek keresi és találja meg a testvéreket az egymással való békességre, a közös igazságokért való elszánt harca, higye el plébános ur, ezzel okoznák az ellenségek legnagyobb bosszúságot, ezzel szolgálnak legjobban a ker. eszmének diadalát!

Nem osztom sem Szilinszkivel, sem Pásztor Ferencel abban a nézetben, hogy csak fegyverszünetet kössünk, s idő múltával a régi állapotokat folytassuk a régi harcokat. Én a körülöttünk s velünk történő dolgokban az idők jelét, az Istennek ítéltet látom! Vagy felébred a kereszténység és ráeszmél arra, hogy ő a világot újajszuló erejét csak a megértő, a lényegtelent a lényegessé elvetni tudó szeretet alapján fejtheti ki, vagy pedig az ilyen alkalmi szövetekek — amellet, hogy soha öszintek nem lesznek, — a bennük lévő belső ellenmondás miatt minden maradandó és értékes alkotás nélkül összeomlanak. A ker. felekezetekből békének vagy szilárd alapokra építenek kell lennie, vagy egyáltalában lehetetlen! Én a magam részéről céltalan, a bizonytalanságot meghosszabbító, a végkifejldést elodázó ténykedésnek tartanám azt, ha a testvérek csak azt tartaroznák ki a közös ellenség, a liberalizmusnak elnevezett materialista istentagadás által megromlalt othont, hogy ezt újabb civódások színhelyévé tegyék, — ha csak azért építenék meg lelkeink között a testvériség hidját (lásd Szilinszki és Pásztor), hogy azt az újra kitérő testvérharcok tüzeiben égessék fel!

Plébános testvérem! A prot. kereszténység a mostoha-testvérség állapotát megunta s a kath. kereszténységtől az egyenlőjü, édes-testvériség elismerését kéri. Vagy megtörtöni óhajtsa, vagy menni fog külön utakon, előre!

Ime, ez az Ön cikkére a válaszom; fogadja testvéri szeretettel és megértéssel!

Sallay Gyula,
nagyszélmenci ref. lelkész.

Sallay Gyula ref. lelkész ur válaszcikkét nemcsak a loyaltás elve alapján, hanem egyébként is nyilvánosság elé valónak találtuk és szívesen leközöltük. Helyes! Utóvégre is jogunk van megállapodni abban, hogy ezután nem válogatunk a hely és alkalom között, a keresztény eszméket bárhol is felémelt fővel fogjuk hirdetni és nyíltan fogunk beszélni az egyes keresztény felekezetek egymás megértésének a mozzanatairól, illetve azok föltételeiről. De akkor azonnal nekünk is volna egy szavunk! Van a lelkész ur cikkében egy kifejezés, amit dogmatikus indokból mással szeretnénk helyettesíteni, nehogy a kath. egyház dogmái felől bárki is tévedésbe jusson. Ez a kifejezés a következő: „Revízió a róm. kath. egyház hitelti felfogása többször átment”. A „revízió” szó a hitigazságok bizonyos evolúcióját látszik feltételezni. A róm. kath. egyházban nem lehet olyan dogmafejlődésről beszélni, mintha például a Szentháromság tana csak úgy lassan fejlődött volna ki. Evolúciót az evangélium abszolút, változatlan volta miatt el nem fogadhatunk. Az evangélium fonséges tanításai magasztos tartalmukkal az embert az igazságok egyre behatósít ismeretére, a megismert igazságoknak egyre tökéletesebb kifejezésére sarkaltak ugyan az idők folyamán, hanem ez nem az azt jart, hogy egyes előbb hit igazságokat az egyház később revidéalt és a revízió után elvetett volna, hanem csak azzal, hogy az egyes, az evangéliumban rejlő eredeti isteni igazságokat jobb, tökéletesebb megértés után — különösen a zsinati fogalmazásokban — jobban, világosabban fejezték ki az egyház.

Égészen más lapra tartoznak az egyház u. n. fegyelmi rendeletei (bőjt, ünnepek, papi nőtlenesség, házasságjog stb.), amelyeknél nemcsak lehet, hanem kell is revízióról beszélni, hiszen ezek a gyakorlati élet postulatjai, az élet pedig más korban és más embereknel sokban nem ugyanaz. Ezeket az egyház a szükséghez képest hozza, módosítja, változtatja és amennyiben változtathatók, illtetésként tényezőket figyelemmel az egyes tagok vagy csoportok is felhívhatják rájuk. Velünk magyarokkal éppen azért, mert protestáns és

katholikus magyarok vegyesen élünk egymás mellett, kivételes helyzetből folyóan az Egyház sokszor tett és a jövőben is tenni fog kivételeket ott, ahol hitelti akadályok nem jönnek elő. Mi katolikusok is mindig rajta voltunk ezen és rajta leszünk és amig egyrészt belátjuk, hogy az egész világon elterjedt katolikusokat csak egységesen lehet kormányozni, egyuttal a mi különös, kivételes helyzetünket is feltárjuk és annak megfelelő módosítását kérjük a Szentszéktől magunkra nézve. Azt gondolom, efelől ciklikus lelkész ur sincsen kétségben. De hogy ma vagy holnap szólhatunk-e, ma vagy holnap érzékel-e oda szavunk, ahova kell, ugy-e nemcsak mitőlünk függ, bármennyire is elsősorban minket érdekel!

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezés.** Hir szerint dr. Ehrenfeld miniszteri tanácsos lesz a Ruszinszkói vice kormányzó és Blaha a politikai ügyosztály új vezetője. Tegnap kellett volna megérkezniök. Dr. Ehrenfeld régi szocialista.

— **Házáság.** Csütörtökön délután lett Dr. Siposs Sándor nyiregyházi törvényszéki jegyzőnek, egy derék magyar ifjunak feleségévé a város egyik legbajosabb teremtsé, Takács Ilonka, Takács Miklós erdőtanácsos lánya. Sok boldogságot az ifju párnak.

F. hó 29-én, csendes, de annál bensőségesebb ünnepe volt Ijász Gyula festőművésztünknek és a művelt lelkű, munkás, komoly Schultz Viktának. A két nemes teremtséből egy pár lett, férj és feleség. Ritkán talál egymásra ilyen két egymásnak való derék teremtsé.

— **Lemondás.** Dr. Zilka János ungvári főszolgabíró nem fogadta el rahói kinevezését és lemondott állásáról. Dr. Faltin Ottó az ungvári kinevezett ungvári főszolgabíró tegnap át vette hivatalának vezetését.

— **Meglopták a kormánybiztos-polgármestert.** Dr. Zselvay kormánybiztos Fabrisik Mária nevű csalédje 30—40 ezer korona értékű meglopta. A csalédet Kassán elfogták. A nagy értékű ékszerük is megkerülték.

— **Egy ezredes tragikus halála.** A kiűrtés megbészélésére Szatmárról—Kolozsvárra utazott autón Loch ezredes és Szlávik munkácsi zsupán. Szamosujvárnál a gyorsan haladó autó egy éles kanyarulatnál elveszerte egy kocsma elé került, ahol szekerek állottak. A soffőr megpróbálta a szekereket kikerülni, azonban az autó a vizes földön elcsuszit és hátsó kerekéi behuhtak az árokba. Loch ezredes észrevette a veszélyt és kiugrott, azonban olyan szerencsétlenül, hogy fejével egy éles kőnk eset és rögtön meghalt. Szlávik karján, fején és arcán sebesült katonai pompával Beregszásra onnan városunkba szállították. Ideiglenesen itt temették el tegnap a legnagyobb katonai pompával.

— **Vizbefullt.** Bauer József a Slovenszka Banka pénztárosa a mult héten fűrés közben az Ungba fullt. Csütörtökön kísérték ki a köz-kórházból az ifju pénztárost a temetőbe.

Csütörtökön volt a cseh parlament megnyitása és az abból folyó formális elnök-választás. A 411 szavazatból 284 Masaryk esett. A házakat ez alkalomra föl kellett lobogozni.

— **Szerkesztő változás.** A Munkács című lapot Tárczy Károly helyett dr. Bihary Ferenc akarta tovább szerkeszteni. Meg is csinálta az első számot és pedig olyan jól, hogy másnap Illavára vitték Hir szerint ugyan az internálás oka a Horovitz eset volna és Biharyt mint tuszt fogták volna el. de mi azt gondoljuk, hogy a dolog mögött a „Munkács” legutóbbi számanak egyik cikke („Hová tartozunk?”) szerepel. Ebben a cikkben az foglaltatik, hogy Ruszinszko csak Magyarországhoz tartozhatik.

— **Évvégi vizsgálatok** a főgimnáziumban. A VIII. A. oszt. osztályvizsgálata: jun. 4-én, a VIII. B. oszt. osztályvizsgálata: jun. 5-én. Írásbeli érettségi vizsgálatok a VIII. A-ban junius 7, 8, 9-én, a VIII. B-ben jun. 10, 11, 12-én. I. VII. osztályvizsgálatai junius 21—23-ig. Az iskolai év vége és bizonyítvány kiosztás jun. 29-én. Magántanulók vizsgálatai jun. 24—20-ig. Szóbeli érettségi vizsgálatok julius 5—10-ig. Az érettségi vizsgálatok engedélyezésére iránti kérvények legkésőbb junius 1-ig nyújtandók be az érettségi vizsgálat vizsgáló-bizottsághoz. A VIII. B. oszt. tanulói minden tárgyból magyar nyelven vizsgáznak és tantárgyaik közé a magyar nyelvés iróadalomtörténet valamint a magyar. nemzet történelem is föl vannak véve.

— **A Kath. Legényegylet majlisa** a legsikerültebb mulatságok jegyében folyt le pünkösöd másodnapján. Nem lehet arról beszélni sem,

mennyire tetszettek a gyermekeknek a Demkó bácsi számárfogatán felvonuló és a rózsadunépep vezetére figyelmeztető maszkirozott emberek! (Spatnyik!) Hát még a nagyok közül a férfiaknak a jó, friss habzó sör, a nőknek az üdítő limonádé és az Ungvárné Horosz Jolánka főnőnk sátrából kikerült szép rózsák! Szólt a Matyu hegedűje, beszéltek a fák, suttogtak a párok: hát nem érdekes?! Azután jött a remek kabaré, amelyen mindenki szerepelt, aki ott volt; szerepelt pedig vagy mint előadó, vagy mint hallgató, vagy mint olyan, akiről aktuális kuplét zengett Pletenyik. (Jól van fiu! Te, te mindenek bevalsz. Még férjnek is!) Meglepően könnyed, bájos és teljesen művészi volt Tóth Annuska a maga hosszú ruhájában, remekelt Paskovics Olga, akinek nem volt más vágya, minthogy féltékeny férjét kapjon, továbbá Pásztor Lajos és Orosz Gyula, akik ebbeli kivánságát beteljesítették. Mit írjunk a csalóányról, Csányinérről? Leírjuk a Pletenyik kuplétját:

Van köztünk egy bájos, édes asszony,
Ha felkötök, kérem, ne sirasson.
A kötelem vága el,
A nótám danolja el,
Csányi néni!

Ujlaky Veronkát legközelebb férjhez adjuk, olyan szépen jársz. Kállay lefotografáljuk, mint vőlegényt, mert ő is lefotografált minket. A két lakodalom a nászleányok a szépségverseny nyertesei: Kállay Ilonka, Tóth Anuska és Paskovics Olga lesznek és a két főrendező, vagyis a két dékány mint a főfény, — vagy esetleg a vőlegény. — A táncot kb. 300 pár járta.

— **Talált pénz.** A Kath. Legényegylet mulatságában Janusovszky Jánosnak 30 K-t talált pénzét adták át, amit ő lapunk útján a Ker. Népkönyhának küld.

— **Ma délután 5 órakor** a Vadaskerti pályán az Ungvár város munkásságának vőlegátott csapata és az Ungvári AC. I. csapata football mérkőzést tart. Ezt megelőzőleg 3 órai kezdettel ifjúsági mérkőzés lesz.

— **Boldizár** fordító-irodája nyitva egész nap. (Sórház-utca 15. szám.)

— **Tiltakozás.** A ker. szociálisták tegnap memorandumot nyújtottak be Paris tábornokhoz, amelyben tiltakoznak a vörös terror ellen.

— **Reverzálást!** A Kassán írásbeli reverzálást vesztettek a „emigránsoktól”, hogy nem lesznek bolsevisták és nem fognak politizálni. Hát itt mi lesz?

— **Magyarországi hírek.** Versaillesben lesz a békealírás. (Páris, máj. 24.) A francia sajtó értesülése szerint a nagykövetség értekezlete szombaton Jules Cambon elnökölte alatt ülést tartott, amelyen június 4.-re tűzték ki a magyar béke aláírását. A szerződés színhelye a versaillesi nagy Trionon-palota lesz. Magyarországot egyáltalán felhívták, hogy a lemondott küldöttség elnökének, gróf Apponyi Albertnek helyébe más személyiséggel képviseltesse magát az aláírás. — Francia hang a magyar béke ellen. (Páris, máj. 24.) A Voix Nationale a magyar békét főbenjáró hibának mondja a francia politikusok részéről, aminek könnyen az lehet a következménye, hogy Franciaország, ha legközelebb háborúra kerül a sor, a háborúban alul maradna. „Franciaország becsülete érdekében tiltakozom a magyar béke ellen, írja a cikk szerzője. Magyarország sohasem akart háborút Franciaország ellen, hanem csak Szerbia és Oroszország ellen hadakozott. A háború egész folyamán magyar katonák sohasem verekedtek francia katonákkal, hiába erőlködött Berlin. Ezeket a dolgokat már egyszer meg kell mondani a franciáknak. A magyar parlament, melyben nem ülnek sem németimádók, sem bolsevisták, mint a cseh nemzetgyűlésen, élénk rokonszenvvel viseltetik Franciaország iránt. Azok a franciák, kik a háború alatt Magyarországon rekedtek, a legjobb ellátásban részesültek”. A cikk azután rámutat arra, hogy a Magyarország elleni hazugságokkal a zsidók töltik meg a francia sajtót, kik vadul gyűlölik az antisemita magyarokat és nem tudják nekik megbocsátani, hogy a bolsevizmussal kérelhetetlenül leszámoltak. — Nyugat-Magyarország Magyarországra marad. Linger Albin nemzetgyűlési képviselő, a Szombat helyen megjelenő „Vasvármegye” főszerkesztője a következőket táviratozta lapjának: „Teljesen hiteles helyről, részleteiben egyelőre nyilvánosságra nem hozható közlések alapján, mint befejezett tény, jelenthetem, hogy Nyugat-Magyarország német járásainak Magyarországnál való megmaradása biztosítva van”. — Új-Szeged nem a szerbeké. Az a hír, hogy a szerbek megtartani akarják Új-Szegedet s vidékét, s annak lakóit hűségükre kényszerítik, rendkívül nagy izalmat keltett Szegeden. A lakosság megnyugtatóra Somogyi Szilveszter polgármester nyilatkozatot tett közé a lapokban, melyben kijelenti, hogy a békeszerződés szerint Új-Szegedet és a környékbeli községeket az entente a magyaroknak hagyja meg

és így aggodalomra nincs ok, mert ezeknek a területeknek rövidesen ismét Magyarországnak kell lenniük. — Asquit helyeletit Magyarországot új határait. (Versailles, máj. 22.) A „Temps” legutóbbi számában Asquitnak beszédét közli, amelyet az angol államférfi az éhínség ellen küzdő ligát legutóbbi ülésén mondott el. Középeurópa jövőjéről Asquit a többek között a következőket jelentette ki: „Önöknek, Uram, a baj gyökeréig kell hatolniuk. Nem szabad elfelejteni azt, hogy hatalmas területeken a lakosság hatvan százalékát tuberkulózis. Az ipari viszonyok ijesztők Kelet-európában. Különösen helytelenül történt Ausztria és Magyarország új határainak megállapítása. Európa keletének gazdasági jövője igen sötét. — A holland katolikusok Magyarország igazáért. A holland protestánsoknak a magyarság iránt megnyilatkozott rokonérzésével egyidőben Hollandia katolikusai is energikusan sikrázólltak Magyarország igaz ügyéért. Őt nagy katolikus holland lap egyazon napon hosszú cikket adott közre „A katolikusok milliói nagy veszedelemben” címmel.

A Gazette de Lausanne-ban Hofer Kunó egyetemi tanár a magyar békeszerződésről írt cikket, amelyben tudományos és statisztikai adatok alapján állást foglal a békefeltételekkel szemben. Évtizedeken keresztül tartotta bizonytalanságban a Balkán egész Európát és most ezt a balkáni veszélyt azzal fokozzák,

— Clemenceau lapja a magyarok mellett. A Homme Libre cikket közöl a Népszövetség munkájáról, amelyben többek közt kijelenti, hogy az új Magyarország különbözik a Habsburg-kényuralom alatti Magyarországtól és hogy ennek az országnak nagy jövője lesz Európában. A magyarokat nem szabad mostani elkeseredett hangulatukban meghagyni. Kérésüket, a határok kiigazítását annál könnyebben lehet majd teljesíteni, minthogy ugvis újabb tanulmányozni fogják a kérdést. Kiemeli azt is, hogy a mi volt ellenségeink, a magyarok mentalitása egyáltalán nem hasonlít a németekéhez ésők a szerződéseket nem tekintik papir-rongynak. — Készülődés a tisztántúli választásokra. A tisztántúli kerületben 40 mandátum kerül betöltésre. Pünkösdkor a ker. nemzeti egyesülés pártja a Duna és Tisza közén agitációs gyűléseket tartott. Egyetemi tanárok, ügyvédek, iparosok, földirtokosok és munkások lépnek fel a tisztántúli kerületben. Apponyi Albert gróf Jászberényben lép fel. — Pünkösdi vásár a pesti nagycsarnokban. Szoklatlan nagy élénkséggel indult a központi vásárcsarnokban a pünkösdi piac. A fővárn épülete előtt elterülő nyílt piacon és lent a Duna partján óriási halmozatok emelkedtek zöldségből, különösen sok volt a zöldborsó és a hivatalos irányáron jóval alul keltek a főzelékfélék. A baromfiárások között valóságos pánik ütött ki, mert a rengeteg áru teljesen lenyomta az árakat. Ez a rendkívüli áresés azt eredményezte, hogy ma a budapesti piacon minden olcsóbb, mint vidéken.

Sportélet köréből.

Az UAC. titkári hivatalának hivatalos órái hétfőn és csütörtökön du. 1/2, 7—1/2, 8-ig.

Az UAC. választmánya ezután minden szerdán du. 6 órakor tartja üléseit.

Az UAC. fegyelmi bírósága Rottmann Gyula tagsági jogát jelenleg is fennállónak mondta ki, amennyiben hitetlenül igazolta, hogy a bíróság megszüntette ellene az eljárást.

Változás történt az UAC football vezetőségében, amennyiben Markó Bertalan nagyarányú elfoglaltsága miatt lemondott a szakosztály vezetőségéről. Helyébe Dr. Bartokovits Aladár választották, kinek közismert sportszeretete, agitálása és szaktudása elegendő garanciát nyújt arra, hogy a Markó kitűnő gárdáját győzelemről győzelemre fogja vezetni. Az új vezetőknek segítségére lesz a régi tisztviselőknél kivül Révay Pál újonnan szervezett pálya-biztosi állásában.

UAC. tagsági díj fizethető Borossnál. Tagsági jegyek kiválthatók hivatalos órák alatt a titkári hivatalban.

Az UAC. footballszakosztálya föl hívja a szakoszt. tagjait, hogy a csapatok végeleges besorolása és a szakoszt. tagnévsor felfektetése végett jun. 1-ig az intézőnél jelentkezzenek.

Serlegmérkőzések pünkösdi ünnepén.

Vasárnap.
UTK—MSE. 6:1 (1:0). UAC—KSC. 2:2 (1:0). A városunkban működő UAC. és UTK. sportklubok, a sportközönség teljes megalégedésére, a pünkösdi ünnep alkalmával nagyszabású körmérkőzést rendeztek. Nagyszámú kö-

zönség nézte végig a küzdelmet az UAC. sporttelepén. Az érdekesebb mérkőzést az UTK-nak MSE-vel folytatott játéka okozta meg. — Az UTK. az első félidőben alig tudott eredményt elérni, mert támadásai Munkács jó hátdéjeinél és kapusánál állandóan megakadtak. A félidő utolsó percében végre sikerült az UTK-nak a vezető goalt megszerezni. Félidő 1:0. — A második félidőben az UTK. erősebb tempót diktált, aminek meg is volt az eredménye mert még 5 goalt rugtak. Eredmény 6:1 UTK. javára. — A bíró idegen volt, ki nagyon gyengén bírskodott.

UAC—KSC. Az első mérkőzés után néhány perc múlva kezdődött az UAC—KSC. küzdelme. — Az UAC. kezd és támad, de támadásukat nemsokára a KSC csatárai veszik át s váltakozó játéka után egy hirtelen lefutás alkalmával KSC. balszélsőjének beadását Helvin (UAC) véletlenül goáll fejjel s ezzel megszerzi KSC.-nek a vezető goalt. Azután váltakozó fölényrel az UAC-ra nézve eredménytelenül fejeződik be az első félidő. A második félidőben az UAC. játékosokat mintha kicserélték volna, oly frissen s oly vehemenciával támadnak s intéztek lefutásaikat a KSC. kapuja ellen. A fölény állandóan az UAC-nál. S mégis eredményt csak a 28-ik percben tud elérni, amikor a kapu előtti tolongásban Pesovnyik védhetetlen goalt lő, amivel megszerezte az egyenlítő goalt. Néhány perc múlva a játék befejeződik. A közönség már hazafelé indult, mikor a fityósú értéksükre adta, hogy a játék 30 perccel meghosszabbított. Főlényben ezután is az UAC. van és így adja Scheffer a 13-ik percben a második védhetetlen goalt. Ezután inkább védelemre szorítokznak azonban ez nem sokat használ mert a 19-ik percben amikor már a labdát a sötétség miatt látni nem lehetett, egyenlítő KSC. a játék folyik tovább, míg a 28-ik percben két játékos összeütközéséből történt baleset vet véget a játéknak. — Az UAC. játékosai közül az első félidőben csak Ruják, míg a második félidőben valamennyien jó formában voltak, Bíró Fejér Herman volt, ki jól bírskodott.

Hétfő.

UAC—MSE. 0:0, UTK—KSC. 1:1 (1:0).

A pünkösdi másodnap mérkőzés, ami az UTK. pályán folyt le nem sokban különbözik az előző-napi mérkőzéstől. — Az UTK KSC. mérkőzését megelőzőleg volt az UAC—MSE. mérkőzése, ami igen lonyha játék volt. Bíró Groszman, ki jól bírskodott.

Az UTK—KSC. mérkőzés egész időn át váltakozó fölényrel folyt. Az UTK. tehetetlen KSC. hátdéjeivel szemben, míg ezalatt KSC. hirtelen támadással egy szép és védhetetlen goalt lőtt. Félidő 1:0. A második félidőben bíróváltás állott be, mert az előző bíróval sem a játékosok sem a közönség nem volt megalégedve. Ezután Groszman, ki elég erélyesnek bizonyult, vette át a bírskodást. A második félidő már gorbomskodásba ment át, mikor az UTK. egyenlítő. A játék, miután döntés nem történt, 30 perccel lett meghosszabbítva. A durváskodásnak — ami ezután még jobban fokozódott — meg lett az eredménye, mert a 10-ik percben egy 11-est UTK. javára, amit KSC. nem akart jogosnak elismerni s így levonultak a pályáról.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. J. Az UAC. kirándulások című szép cikket — helyszüke miatt — jövő számban hozzuk.

1228 □-öi szülő Ungvárt, a Rózsabetelepetített szülő hegyen eladó. — Értekezhetni BOROSS ZSIGMONDNAL lehet, ugyanott egy NEHÉZ CSÓNÁK is eladó.

HEVERDLE FRIGYES

FÉNYKÉPÉSZ Szobránci-u. 1. szám,
(a volt realiskolával szemben)

FÉNYKÉPEK

jutányos áron, gondos kivitelhen készülnek. 4—2

Jobbházból való leány ajánlkozik magános urhőghyűző, vagy gyerekekhez oly feltétel mellett, hogy családtagnak tekintessék. — Címe a kiadóban.

NŐI KALAPOK

valamint FORMÁK nagy választékban

Scholz Elizánál,

KOŠICE, Srobár-u. 26.

NAGYBAN! 4—4 KICSINYBEN!